

Program Erasmus+

Klíčová akce 2 – Partnerství pro spolupráci v oblasti školního vzdělávání

SHRNUTÍ ZPRÁVY Z TERÉNNÍHO VÝZKUMU

R2.2.1_cz_s

v česká Republika

Spolufinancováno
Evropskou unií

A Systemic Approach to social media and pre-adolescents through thinking skills education

Číslo grantové smlouvy: 2022-1-IT02-KA220-SCH-000090043

A Systemic Approach to social media and pre-adolescents through thinking skills education

Číslo grantové smlouvy: 2022-1-IT02-KA220-SCH-000090043

R2.2.1_cz_s

Shrnutí zprávy z terénního výzkumu: Česká republika

Spolufinancováno
Evropskou unií

Projekt ASAP je spolufinancován z programu Erasmus+ Evropské unie na základě grantové dohody č. 2022-1-IT02-KA220-SCH-000090043.

Podpora Evropské komise a italské národní agentury INDIRE při vzniku této publikace nepředstavuje schválení jejího obsahu, který vyjadřuje výhradně názory autorů. Evropská komise ani italská národní agentura INDIRE nenesou odpovědnost za jakékoli použití informací obsažených v této publikaci.

Informace o projektu

Program	Erasmus+
Klíčová akce	Klíčová akce 2 – Spolupráce mezi organizacemi a institucemi
Typ akce	Partnerství pro spolupráci v oblasti školního vzdělávání
Akronym	ASAP
Název projektu	A Systemic APproach to social media and pre-adolescents through thinking skills education
Číslo grantové smlouvy	2022-1-IT02-KA220-SCH-000090043
Datum zahájení projektu	1. září 2022
Datum ukončení projektu	30. srpna 2025
Doba trvání	36 měsíců
Další informace	Pro více informací o projektu a přístup k dalším výstupům navštivte: <ul style="list-style-type: none"> - Webovou stránku projektu www.socialmediakids.eu - Stránku projektu na Erasmus+ Project Results Platform - Komunitní stránku projektu na Zenodo

Informace o tomto dokumentu

Výstup č.	R2.2.1_cz_s
Název výstupu	ASAP Shrnutí zprávy z terénního výzkumu: Česká republika
Work Package	WP2 – Social Media, Preadolescents, and Meta-Cognition: ASAP Transdisciplinary Desk & Field Research
Aktivita	A2.2 – Field Research
WP Leader	DOBA Business School, Maribor
Autoři	Lucie Brzáková (ProEduca)
Datum vydání	Červen 2025
Úroveň šíření výstupů	VEŘEJNÁ
Krátký popis	Shrnutí výsledků a hlavních zjištění kvalitativního a kvantitativního terénního výzkumu provedeného v České republice v rámci projektu ASAP mezi preadolescenty, rodiči, učiteli a vedením škol. Výzkum přináší další poznatky o vztahu mezi preadolescenty, digitálními a sociálními médii, kyberšikanou a digitální / mediální gramotností. Plná verze národní zprávy je dostupná v anglickém jazyce prostřednictvím komunikačních kanálů projektu.

Licence

Tato práce je licencována pod licencí [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#), která umožňuje používání, šíření a úpravy tohoto díla, včetně komerčního využití, za podmínky uvedení původních autorů a označení provedených změn. U některého obsahu může být nutné vyřídít dodatečná práva, pokud obsahuje díla třetích stran nebo zobrazuje identifikovatelné soukromé osoby.

Chcete-li použít nebo reprodukovat obsah, který není ve vlastnictví autorů tohoto díla, je možné, že budete muset získat souhlas přímo od držitelů práv.

Shrnutí

Tato zpráva představuje výsledky smíšeného výzkumu provedeného mezi dětmi mladšího školního věku (11–13 let), jejich rodiči a učiteli. Cílem výzkumu bylo zjistit, jak tyto skupiny přistupují k digitálním technologiím, jaké mají zkušenosti a obavy ohledně chování online a jaké podpůrné systémy jsou dětem k dispozici při pohybu na internetu. Zjištění mají sloužit jako podklad pro vytvoření vzdělávacího programu, který podpoří digitální odolnost, emoční pohodu a bezpečné osamostatňování dětí v online prostředí.

Výzkum kombinoval kvantitativní dotazníkové šetření s kvalitativními rozhovory a skupinovými diskusemi. Dotazníků se zúčastnilo celkem 234 dětí, 84 rodičů a 35 učitelů. Kvalitativní data byla získána prostřednictvím skupinových diskusí s dětmi a rodiči a rozhovorů s učiteli a vedením škol. Výzkum se zaměřil na způsoby používání elektronických zařízení, aktivitu na sociálních sítích, dobu strávenou online, negativní zážitky, emoční reakce a způsoby vyhledávání podpory u dospělých.

Děti ve výzkumu uváděly vysokou míru přístupu k digitálním technologiím i nezávislosti. Více než 90 % z nich vlastní chytrý telefon a naprostá většina jej denně používá k přístupu na internet – nejčastěji k platformám YouTube a WhatsApp, významnou roli však hrají také TikTok a Instagram. Většina dětí tráví online dvě až čtyři hodiny denně ve školních dnech, o víkendech i více. Ačkoli 17 % dětí uvedlo, že za poslední rok narazily při své práci na internetu na něco znepokojujícího, většina z nich situaci zvládla sama nebo se obrátila na vrstevníky či sourozence. Jen malá část kontaktovala dospělé, formální nahlášení bylo výjimečné. Reakce na dohled rodičů se lišily – třetina dětí by si přála menší míru zapojení, přibližně polovina byla spokojena se současným stavem a jen malá část by uvítala více dohledu. Emoční reakce na sledování ze strany dospělých zahrnovaly pocity bezpečí i frustraci nebo stud.

Rodiče ve výzkumném vzorku byli rovněž digitálně aktivní – většina denně používala chytrý telefon a pravidelně je připojovala k internetu. Jejich přístupy k dohledu se výrazně lišily: někteří využívali nástroje rodičovské kontroly nebo stanovili jasná pravidla pro čas strávený u obrazovky, jiní se spoléhali spíše na důvěru ve schopnosti dítěte. Přibližně čtvrtina rodičů uvedla, že jejich dítě v posledním roce zažilo něco negativního online, a většina uvedla, že tuto situaci řešili v rámci rodiny. Mnozí rodiče vyjadřovali obavy o bezpečnost dítěte online, ale obtížně hledali rovnováhu mezi ochranou a samostatností. Také uváděli, že jim chybí srozumitelná a dostupná podpora ze strany školy, a projevovali zájem o bližší spolupráci s učiteli v oblasti digitálních témat.

Učitelé popisovali svou roli jako preventivní i reaktivní – podle situace. Většina z nich měla vysokou úroveň digitální gramotnosti a pravidelně využívala online nástroje ve výuce i komunikaci. Přestože měli omezený přehled o digitálním životě žáků mimo školu, často zasahovali v případech, kdy se online konflikty promítly do školního prostředí, zejména u skupinových chatů či problémů mezi vrstevníky. Učitelé často využívali strukturované preventivní aktivity, jako jsou třídnické hodiny nebo spolupráce s výchovnými poradci a psychology. Některé děti se podle nich svěřují učitelům snáze než rodičům – obzvláště pokud se obávají tvrdé reakce doma. Přesto však mnohé incidenty zůstávají neohlášené. Učitelé zdůraznili potřebu dalšího vzdělávání a pevnější spolupráce s rodiči při řešení problémů, které děti zažívají v online prostředí.

Napříč všemi skupinami výzkum ukázal společné vnímání významu digitálního zapojení a uvědomění si potenciálních rizik online prostředí. Chytrý telefon byl nejčastějším zařízením pro všechny účastníky a většina z nich používala internet denně. Používání sociálních sítí poukázalo na generační rozdíly – děti dávaly přednost platformám jako TikTok a Instagram, zatímco dospělí častěji používali Facebook a WhatsApp. Ačkoli negativní online zkušenosti nebyly všudypřítomné, byly dostatečně časté na to, aby si zasloužily pozornost – přibližně pětina účastníků každé skupiny uvedla nějakou formu nepříjemného zážitku spojeného s digitální aktivitou. Děti se těmito situacím často snažily čelit neformálně a váhaly s přizváním dospělých, zejména pokud očekávaly emoční nebo trestající reakci.

Výzkum poukázal na výrazný rozpor mezi touhou dětí po autonomii a snahou dospělých o dohled. Rodiče i učitelé sdílejí ochranný instinkt, jejich přístupy však nejsou vždy sladěné ani dětem srozumitelně komunikované. Děti naopak chtějí cítit podporu, nikoli kontrolu. Tento rozpor poukazuje na potřebu vzdělávacího přístupu založeného na důvěře, otevřené komunikaci a sdílené odpovědnosti mezi školou a rodinou.

Na základě těchto zjištění by navrhovaný vzdělávací program měl cílit na čtyři hlavní oblasti. Za první by měl posilovat schopnosti dětí prostřednictvím praktických dovedností pro zvládání digitálních rizik – včetně používání nástrojů pro nahlášení, zvládání emocí a vyhledávání vhodné pomoci. Za druhé by měl zapojit rodiče skrze strukturované workshopy a materiály, které jim pomohou nastavit jasné, ale respektující hranice a přejít od reaktivního dohledu k proaktivnímu dialogu. Za třetí by měl podpořit učitele rozšířením obsahu digitální gramotnosti ve výuce a poskytnout jim další vzdělávání zaměřené na aktuální trendy, preventivní přístupy a spolupráci s rodinami. A konečně by měl program sjednotit školní a domácí přístupy pomocí konzistentního sdělování, přizpůsobitelných nástrojů a týmové spolupráce mezi žáky, učiteli a rodiči.

Dynamika digitálního prostředí vyžaduje, aby i vzdělávání drželo krok a přizpůsobovalo se. Posílením důvěry mezi dětmi a dospělými a vybavením všech zúčastněných potřebnými nástroji chce tento program vytvořit bezpečnější a podpůrnější rámec pro mladé lidi v online světě.

TERÉNNÍ VÝZKUM

Shrnutí výsledků a hlavních zjištění kvalitativního a kvantitativního terénního výzkumu provedeného v České republice v rámci projektu ASAP mezi preadolescenty, rodiči, učiteli a vedením škol. Výzkum přináší další poznatky o vztahu mezi preadolescenty, digitálními a sociálními médii, kyberšikanou a digitální / mediální gramotností.

Spolufinancováno
Evropskou unií

www.socialmediakids.eu